

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
дисципліни

з дисципліни

“ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНИХ
ДЕТЕКТИВІВ В УКРАЇНІ ”

(для спеціалістів)

Розглянуто та затверджено
на засіданні кафедри
управління безпекою,
правоохоронної та
антикорупційної діяльності
Протокол №3 від 12.10.2018
Завідувач кафедри
_____ Заросило В.О

Київ-2018

Підготовлено Професором кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності Заросилом В.О.

Затверджено на засіданні кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності (Протокол №3 від 12.10.18)

Схвалено Вченою радою ННіП ім. Володимира Великого Міжрегіональної академії управління персоналом (Протокол № 6 від 10. 10. 18 р.)

Заросило В.О. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни **«Організаційно-правові засади діяльності приватних детективів в Україні»** (для бакалаврів). – К.: МАУП, 2018 – с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни та список літератури.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Тематичний план з дисципліни « <i>Організаційно-правові засади діяльності приватних детективів в Україні</i> ».....	5
Зміст дисципліни « <i>Організаційно-правові засади діяльності приватних детективів в Україні</i> ».....	5
Список літератури.....	10

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи студентів з дисципліни «Організаційно - правове забезпечення діяльності приватних детективів в Україні» полягає у тому щоб сформулювати уявлення про надання у рамках цивільно-правового договору приватним детективом або детективним підприємством замовнику послуг у сфері приватної детективної діяльності.

Знання, що стосуються забезпечення приватної детективної діяльності у всіх аспектах, з метою захисту клієнтів, а саме їхніх законних прав та інтересів, є підживлюючим підґрунтям для подальшої роботи щодо формування недержавної системи безпеки підприємництва.

Завдання самостійної роботи студентів з дисципліни «Організаційно-правове забезпечення діяльності приватних детективів в Україні» – набуття, засвоєння, закріплення та систематизація відповідних знань з становлення та подальшого розвитку теорії приватної детективної діяльності в умовах розвитку ринкових відносин в Україні та організаційно-правові аспекти та тактика діяльності приватного детектива.

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни «Організаційно-правове забезпечення діяльності приватних детективів в Україні» визначається навчальною програмою цієї дисципліни, а також цими методичними матеріалами.

До основних форм самостійної роботи студентів з дисципліни «Організаційно-правове забезпечення діяльності приватних детективів в Україні» є:

- вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять;
- пошук та огляд літературних джерел за даною проблематикою;
- написання реферату за даною проблематикою;
- аналітичний розгляд публікації;
- підготовка контрольної роботи;
- оформлення схем.

Студенти перевіряють рівень засвоєння знань самостійно, відповідаючи на питання для самоконтролю.

Важливий засіб засвоєння знань становлять реферати.

У вступі визначається мета дослідження, з максимально можливою точністю встановлюються рамки теми, що підлягає розгляду, визначаються методи її дослідження. Він служить перехідним містком до основного дослідження. В ньому повинно бути відображено практичне і теоретичне значення теми.

В основній частині роботи мова повинна йти перш за все про зміст досліджуваної проблеми. У цьому випадку необхідно дати чітке обґрунтування того, чому саме такому рішенню потрібно віддати перевагу.

Робота повинна завершуватись висновками.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів:

- оцінка “відмінно” – студент повно і всебічно розкриває

У процесі самостійної підготовки до практичних занять студенти повинні опрацювати прослуханий лекційний матеріал, всебічно розглянути зміст питань, що виносяться на заняття, опрацювати навчальну літературу, відповідні нормативно-правові акти.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів:

- оцінка “відмінно” – студент повно і всебічно розкриває питання теми, винесені на самостійне опрацювання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідної теми і може аргументовано її доводити;

- оцінка “добре” – загалом рівень знань студентів відповідає викладеному вище, але мають місце деякі упущення при виконанні завдань, винесених на самостійне опрацювання, обґрунтування неточні, не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами;

- оцінка “задовільно” – студент розкрив питання, винесені на самостійне опрацювання, в загальних рисах, розуміє їх суть, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно і не самостійно;

- оцінка “незадовільно” – студент не в змозі дати відповідь на поставлене запитання або відповідь неправильна, студент не розуміє суті питання, не може зробити висновки.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни

«Організаційно-правові засади діяльності приватних детективів в Україні»

№ п/п	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль 1. Становлення та подальший розвиток теорії приватної детективної діяльності в умовах розвитку ринкових відносин в Україні.
1.	Основи теорії діяльності приватного детектива
2.	Послуги приватних детективів, їх місця в інституті підприємництва
	Змістовий модуль 2. Організаційно-правові аспекти та тактика діяльності приватного детектива
3.	Правові та організаційні аспекти діяльності приватного детектива
4.	Тактичний аспект діяльності приватного детектива
5.	Технічне забезпечення розшукової діяльності, яку здійснюють приватні детективи
6.	Психологічне забезпечення приватної (розшукової діяльності)
Разом годин: 12	

ЗМІСТ

дисципліни

«Організаційно-правові засади діяльності приватних детективів в Україні»

Змістовий модуль I. Становлення та подальший розвиток теорії приватної детективної діяльності в умовах розвитку ринкових відносин в Україні.

Тема 1. Основи теорії діяльності приватного детектива

Охарактеризуйте діючу на території України законодавчу базу, яка дозволяє здійснювати приватну детективну (розшукову) діяльність, створювати детективні підприємства, об'єднання детективних підприємств. Місце приватного детектива у майбутній структурі процесуальних відносин. Охарактеризуйте основні вимоги щодо обробки персональних даних про фізичну особу, яка може бути, ідентифікована, виходячи з сукупності

відомостей, які характеризують людину. У чому полягає створення нормативної бази для функціонування детективної діяльності в Україні? Назвіть персональні дані, які забороняється обробляти без згоди фізичної особи. Наведіть особливості роботи приватних детективів, виходячи з міжнародного досвіду.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте основні завдання, рішення яких покладається на підрозділ економічної безпеки підприємства.
2. Визначте конкретні функції приватного детектива в системі фінансово-економічної безпеки підприємства.
3. Розкрийте ваше власне бачення щодо повноважень суб'єктів детективної діяльності в межах наданої їм компетенції у сфері цивільно-правових відносин та у сфері внутрішньої безпеки підприємства.
4. Охарактеризуйте вимоги до приватних детективів.
5. Зазначте умови на отримання ліцензії особою, яка бажає бути приватним детективом.

Теми для рефератів

1. Зазначте обмеження у сфері детективної діяльності.
2. Поясніть, що собою являє система забезпечення виконання функцій приватного детектива.

Література [7;6;26;40]

Тема 2. Послуги приватних детективів, їх місце в інституті підприємництва

Розшук безвісти зниклих працівників суб'єктами детективної діяльності. Перевірка надійності майбутніх ділових партнерів, що здійснюється приватними детективами. Система забезпечення виконання функцій приватного детектива, що входить до штату СБ суб'єкта господарювання. Зміст службової, перевірки, яку здійснює приватний детектив, у випадку виявлення різних порушень у сфері діяльності підприємства за діяльність обставин вчиненого. Зміст послуг економічного характеру приватних детективів в різних областях підприємницької діяльності. Роль приватного детектива у вчиненні конкурентів клієнта-замовника послуг, шляхи виявлення необхідних детективу даних. Зміст дій приватного детектива у випадку реалізації послуги економічного характеру, яка передбачає оцінку конкурентоспроможності майбутніх партнерів.

Питання для самоконтролю

1. Поясніть чому в умовах сучасної конкурентної боротьби першочергове значення набуває розвідка намірів конкурентів, вивчення тенденцій бізнесу, аналіз можливих ризиків.
2. Чому всі конкуруючі між собою фірми повинні надійно захищати від несанкціонованого доступу відомості стосовно технологічних процесів, стратегії маркетингу, результатів науково-дослідних робіт?
3. Визначте ваше ставлення до того, що поява професійних баз даних й пошукових систем дають можливість аналітикам конкурентної розвідки готувати якісні матеріали, придатні для прийняття рішень керівником підприємства, без доступу до таємних матеріалів.

4. Наведіть вашу точку зору стосовно того, що збирати інформацію може кожен, єдина умова – не використовувати заборонені методи, не порушувати гарантованих конституцією України прав і свобод людини.
5. Охарактеризуйте сучасні методи перевірки надійності комерційних партнерів, щоб мінімізувати ризики при укладанні договорів, адже у сфері підприємництва часто вдаються до шахрайства.

Теми для рефератів

1. Охарактеризуйте види зовнішнього спостереження, яке може вестися у ході детективної діяльності.
2. Роль детективної діяльності у забезпеченні безпеки підприємства.

Література [9; 33;14-15;36]

Змістовий модуль 2. Організаційно-правові аспекти та тактика діяльності приватного детектива

Тема 3.Правові та організаційні аспекти діяльності приватного детектива

Чому будучи зареєстрованими як інформаційні агентства або консалтингові фірми, приватні структури без статусу детективної організації успішно існують і надають послуги із галузі детективної діяльності. Яку роль відіграє приватний детектив у сфері діяльності конкурентної розвідки? Поняття, суть і зміст діяльності приватного детектива. Методи діяльності приватних детективів в Україні. Збір інформації приватним детективом про передбачуваних партнерів і конкурентів. Запобігання приватним детективом співпрацівником конкурентної розвідки проникнення на підприємство осіб, що займаються економічним шпіонажем. Видача приватним детективом рекомендацій керівництву підприємства на основі аналізу обстановки стосовно конфліктних ситуацій трудового колективу з адміністрацією.

Питання для самоконтролю

1. Роль приватного детектива в одержанні інформації випереджуючого характеру про тенденції, факти, явища, які існують поза підприємством.
2. Принципи діяльності приватного детектива співпрацівника конкурентної розвідки служби безпеки підприємства.
3. Зовнішнє середовище - об'єкт розвідувальної діяльності, його характеристика.
4. Прогнозування приватним детективом розвитку подій, на основі виявлених тенденцій їх загострення з метою попередження страйків на підприємстві.
5. Поясніть роль приватного детектива в забезпеченні керівництва підприємства необхідною інформацією для підготовки до ведення переговорів з партнерами в нестандартних ситуаціях.

Теми для рефератів

1. Організація і тактика добування приватним детективом конкурентної розвідки підприємства спільно зі службою маркетингу відомостей на основі яких можна прийняти адекватні рішення економічного характеру.

2. Наведіть вашу думку, чому дані, одержані з відкритих джерел інформації у будь-якому випадку пере перевіряються розвідувальними методами (за допомогою притягнутих приватним детективом до співробітництва інформаторів тощо).

Література [7;24;26: 38]

Тема 4. Тактичний аспект діяльності приватного детектива

Самостійність і специфічність правового статусу осіб, які здійснюють приватну детективну діяльність. Погляд на природу розшукової роботи, як самостійного напрямку знань в структурі курсу «Забезпечення безпеки підприємницької діяльності». Війзні заходи детективів, що до вивчення потенційних партнерів, дистриб'юторів. Сутність понять: приватна детективна (розшукова) діяльність і конкурентна розвідка. Основні принципи детективної діяльності. Організаційно-управлінський аспект у створенні об'єднання детективів. Повноваження суб'єктів детективної діяльності.

Питання для самоконтролю

1. Яким чином приватний детектив визначає цікавий для замовника вид інформації та шляхи її найбільш ефективного одержання з ідеального або матеріального джерела.
2. Що розуміють під етико-правовою сутністю тактичного прийому, коли інформацію одержують з ідеального джерела-людини.
3. Охарактеризуйте умови за яких обізнати про факти та події громадяни можуть здійснювати передачу цієї інформації детективу та дати згоду на співробітництво з ним.
4. Назвіть джерела інтелектуальної інформації.
5. Розкрийте зовнішні і внутрішні види документальних джерел інформації.
6. Тактичні хитрощі детектива при опитуванні громадян та посадових осіб за їх згодою вільного волевиявлення на бесіду для одержання необхідної інформації.
7. Яким чином приватним детективом здійснюється дезорієнтується свого співрозмовника з приводу істинних цілей бесіди.

Теми контрольних робіт

1. Що розуміють під вибором приватним детективом такої тактики поведінки у відносинах з співрозмовником, яка дає можливість зацікавити і викликати його на відверту розмову.
2. Охарактеризуйте ваше уявлення про техніку спостереження, яким чином воно здійснюється.
3. Охарактеризуйте яким чином здійснюється контр спостереження.

Література [10;22;31]

Тема 5. Технічне забезпечення розшукової діяльності, яку здійснюють приватні детективи

Складові сукупності технічних засобів детективної діяльності. Джерела арсеналу технічних засобів детективної діяльності. Диференціація технічних засобів спостереження і принципи їх дії. Можливості застосування пошукових приладів і пристосувань у детективної діяльності. Засоби фото-кіно зйомки і відеозапису та їх застосування під час здійснення розшукових заходів в межах детективної діяльності. Можливості використання апаратури магнітного звукозапису в групі технічних засобів розшукової діяльності.

Принципи дії охоронної сигналізації. Засоби зв'язку при здійсненні розшукових заходів в межах детективної діяльності.

Питання для самоконтролю

1. Тактика застосування приватним детективом – в розшуковій діяльності технічних засобів спеціальної охоронної техніки, які можуть фіксувати обставини у приміщеннях і навколо контрольно-пропускного пункту.
2. Зазначте завдання, вирішуються приватними детективами за допомогою застосування оптико-механічних приладів спостереження.
3. Поясніть роль відео-, та аудіо запису у ході розшукової діяльності приватного детектива.
4. Наведіть вашу думку про правові основи використання технічних засобів в межах детективної діяльності.

Теми для рефератів

1. Поясніть за допомогою яких технічних засобів пошукової техніки приватні детективи можуть виявити порожнечі і ущільнення, що звичайно використовуються громадянами.
2. Поясніть принципи роботи приладів бачення в темряві.

Література [7;29;34;39]

Тема 6. Психологічне забезпечення приватної (розшукової діяльності)

Класифікація жестів за їх функціями, які відображають емоційний стан людини і створюють мову жестикуляції. Значення жесту-дотику у встановленні психологічного контакту партнерів по спілкуванню. Яку роль відіграє правильно вибрана дистанція між співрозмовниками при здійсненні спілкування всіх видів. Охарактеризуйте вербальні засоби встановлення психологічного контакту. Назвіть прийоми, які застосовують для підвищення власної значущості співрозмовника, що допомагає швидше встановити психологічний контакт і отримати від спілкування бажані результати. Засоби зняття психологічної напруженості в спілкуванні. Особливості спілкування приватного детектива в конфліктних ситуаціях. У чому полягає аналіз ситуації позиційного протистояння в рамках конфліктного спілкування? Вибір конкретної лінії поведінки приватного детектива з урахуванням перешкод спеціально створених учасниками спілкування.

Питання для самоконтролю

1. Сформулюйте власну модель процесу спілкування приватного детектива з джерелом інформації.
2. Визначте характеристики ситуаційних особливостей процесу професійного спілкування приватного детектива.
3. Обґрунтуйте чому встановлення і розвиток психологічного контакту з «новим знайомим» планується і скеровується приватним детективом в процесі спілкування, коли співрозмовники зустрічаються вперше.
4. Зазначте, за якою схемою доцільно діяти приватному детективу, приступаючи до визначення емоційного стану партнерів по спілкуванню.
5. Обґрунтуйте, чому досить важливим фактором, який впливає на встановлення контакту, є психологічна установка стосовно партнера по спілкуванню.

6. Поясніть роль факторів, які впливають на формування атракції і, як наслідок на основі цього покращується ставлення до співрозмовника, виникає взаємна симпатія.
7. Назвіть вашу думку, чому приватний детектив повинен вміти користуватися «засобами позитивного ставлення до себе» і використовувати їх не тільки під час знайомства з партнером по спілкуванню але й при проведенні наступних зустрічей.

Теми для рефератів

1. Для чого приватному детективу необхідно знати невербальні засоби встановлення психологічного контакту і вміти ними користуватися.
2. Поясніть, як можна виявити нещирість співрозмовника у процесі професійного спілкування з приватним детективом, враховуючи характеристики елементів невербальної та вербальної поведінки.
3. Охарактеризуйте засоби зняття психологічної напруженості.

Література [5; 36; 17-19]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Андросюк В.Г. Екстремальна ситуація : діяти обережно! //Науковий вісник Української академії внутрішніх справ -№ 2 – К.:УАВС,1996.-С. 191-198.
2. Абрамов В.С. «Детективно-розыскная деятельность», 60 с., Москва 1999.
3. Айві Ален Цілеспрямоване інтерв'ювання і консультування: сприяння розвитку клієнта. Навчальний посібник. – К.: Сфера, 1998.
4. Безопасность бизнеса: Справ.пособие/Под ред..Ю.И.Когута. – К.,1993.
5. Г.Ю.Барчан, О.Г. Барчан, Низенко Е.І. Безпека і бізнес: правові та управлінські аспекти.- К.: Сталь,2008.-164 с.
6. Головаха Е.И.,Панина Н.В. Психология человеческого взаимопонимания .- К.:Политиздат Украины, 1989.
7. Н.Боттом, Р.Галатти Экономическая разведка и контрразведка. Практическое пособие. Новосибирск, 1994.
8. Закон РФ «О частное детективной и охранной деятельности в Российской Федерации // Ведомости Съезда народных депутатов Российской Федерации и Верховного Совета Российской Федерации».
9. Захарова Т.В. Коментарій к закону «О частное детективной и охранительной деятельности » в Российской Федерации- М.: Юстинин-форм, 2003.
10. Зильфугарзаде Т.Э. Менеджмент в системе негосударственных правоохранительных организаций (Мекосепрология): Практическое пособие в вопросах и ответах. – М., 1996.
11. Кримінальний Кодекс України. Відомості верховної Ради України (ВВР)2001№ 25-26 ст.131.
12. Кудрявцев В.В. Овчаров О.В. Настольна книга частного охранника М., 2005.
13. Крутов В.В. Становлення та розвиток недержавної системи безпеки підприємництва - К.: «Фенікс», 2008.
14. Ліпкан В.А. Теоретичні основи та елементи національної безпеки України: Монографія.-К.: Текст ,2003
15. Нелін О.І., Низенко Е.І., Панфілов В.М. Роль недержавних служб безпеки в захисті економічних інтересів підприємництва – К.: Поліграф-Сервіс,2001.
16. Низенко Е.І. Навчальна програма дисципліни «Спеціальна техніка (для бакалаврів)»- К.: МАУП .2007.

17. Низенко Е.І. Деякі питання впровадження конкурентної розвідки в ринкове середовище // Верховенство права: історія, теорія, практика: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (22 грудня 2010 року). - К.: Видавничо - поліграфічний центр «Київський університет», 2011-231.
18. Низенко Е.І., Кобеньак В.П. Забезпечення інформаційної безпеки підприємництва: Навч. посіб.- К. МАУП, 2006-134 с.
19. Низенко Е.І. Організаційно-правове забезпечення, формування та реалізація державної політики в сфері безпеки підприємництва // Збірник наукових праць. – К.: Приватне право і підприємництво – випуск 3, 2003 – с.79-84.
20. Низенко Э. И. Обеспечение безопасности предпринимательской деятельности : Учеб.пособие – К.: МАУП, 2003-124 с.
21. Материалы Всероссийской юбилейной конференции «Частные охранные предприятия России : состояния, тенденции и перспективы» 5 марта 2002.
22. Рекомендации по повышению безопасности объектов. - М., 1995.
23. Сищик на замовлення: (Приват.детект. служби у Великобританії) // Іменем закону-1992-№37(вересень)-С.10.
24. Сборник документов по порядку создания и функционирования негосударственных охранных и детективных организаций. – М.:Бард.
25. Пастернак-Таранушенко Г. Некоторые особенности работы Экономической разведки // Актуальні проблеми економіки.-2003. №1.
26. Підприємницьке безпекознавство в Україні: навч.посіб./Е.І. Низенко., П.Д.Біленчук. , Г.С. Семаков, В.В. Міщенко; за заг. Ред., д.ю.н. А.М.Подольяки-К.:Д.П. «Вид.дім «Персонал», 2010.
27. Потирахин А.П. Психология управления. Основы межличностного общения. – К.:ВИРА-Р,1999.
28. Психологическая помощь и консультирование в практической психологии /Под ред. проф. МК. Тутушкиной.- СПб.: Питер, 2000.
29. Солнышкова О.В. Соотношение частной охранной и детективной и правоохранительной деятельности // «Журнал российского права». – 2001. - №5.
30. Солнышкова О.В. Специальная правоспособность субъектов частного детективной и охранной деятельности // «Журнал российского права». – 2001.- №5.
31. Салтевський М.В. Криміналістика (у сучасному) викладі) : Підручник .- К: Кондор, 2006-558 с.
32. Соснин А.С. Менеджмент безпеки підприємництва : Учеб.пособие/А.С.Соснин П.Я.Пригунов .-К.Европ.ун-т,2004.